

Per què no crec en la LOAPA (I)

Joan Oloriz i Serra (*)

L'aprovació de la LOAPA per part del Senat a finals de juliol ha tancat una fase que va començar ara fa un any amb els acords UCD/PSOE, dits d'harmonització de les autonomies. Comença ara una nova etapa oberta pels recursos d'inconstitucionalitat que els Parlaments català i basc, els seus governs respectius i més de cinquanta diputats del Parlament espanyol han presentat davant el Tribunal Constitucional.

Un gran mar de fons s'ha aixecat en tot aquest període a casa nostra, i s'ha produït la divisió més seriosa entre les forces polítiques catalanes, entorn del tema nacional, de tot el recent període democràtic. Cal dir que el govern de CiU a la Generalitat, després de les clandestines i infructuoses negociacions Jordi Pujol-Calvo Sotelo de fa uns mesos, ha rebut com aigua de maig l'oportunitat de llençar una ferotge campanya contra els socialistes, tot diluint la responsabilitat compartida amb una UCD a la qual ha donat suport en tot aquest període legislatiu. Alhora s'ha aixoplugat en la lluita contra aquesta llei aixecant la bandera nacional, per emmascarar les serioses deficiències de gestió i desgavell administratiu de les quals és responsable com a únic protagonista del govern de la Generalitat.

Ara bé, l'oportunisme del catalanisme conservador no ens pot fer oblidar els catalanistes d'esquerres l'atemptat que representa per a l'autonomia catalana una «lleï harmonitzadora» com la que s'ha aprovat a les Corts de Madrid.

Una gran responsabilitat han adquirit els socialistes catalans en acceptar el model de reforma encoberta de la Constitució Espanyola i del nostre Estatut, que si bé pot convenir a les expectatives de govern del PSOE, provoquen una profunda divisió, molt difícilment superable, en el conjunt de l'esquerra catalana.

Aquestes paraules pretenen ser una introducció a una anàlisi breu del model de l'Estat de les Autonomies, per més tard, agafant el fil de la LOAPA, sintetitzar en posteriors articles els punts que la fan inacceptable i concloure en unes reflexions entorn dels

objectius que l'esquerra catalana, en la qual s'inclou el PSUC, pot oferir avui dins el nostre marc nacional.

No he dubtat mai que com a catalans ens hem d'interessar perquè les autonomies s'abordini amb una concepció d'Estat. Ara bé, l'objectiu a mig termini del nacionalisme català està en crear un Estat espanyol de les Autonomies, i que ningú no oblidí que el punt de partida és el centralisme, arrelat encara molt fortament en totes les institucions de l'Estat.

Si en el que he dit anteriorment una gran majoria dels polítics catalans estarien teòricament d'acord, la paradoxa és que un sector, el que ha abonat la LOAPA, ens diu que s'actua pel bé de les autonomies, i se'ns porten limitacions, controls, reduccions...

Segons el meu parer, en el títol 8 de la Constitució ja es troben els trets fonamentals d'aquesta concepció de l'Estat de les Autonomies. Hi ha un model del qual es pot derivar que les autonomies són una part integrant del mateix Estat, que en definitiva són Estat. I per tant, que els Parlaments autonòmics, el nostre Parlament de Catalunya, les lleis que fa no són merament regionals o només lleis autonòmiques, sinó que les fa en virtut de la sobirania de l'Estat que a través de l'Estatut ens ha conferit la potestat legislativa.

Tres serien els principis elementals per conformar un Estat de les Autonomies els quals estan marcats nítidament a la nostra Constitució:

1.— El principi d'autogovern, amb tot el que significa d'autonomia com a poder legislatiu, amb tot el que comporta de democràcia davant un Estat centralista.

2.— Un principi, que també és a la Constitució, que diferencia nacionalistes i regions (art. 2 de la Constitució) i que es manifesta en les vies d'accés a les autonomies. Això forma part del concepte històric d'acceptar el fet diferencial que representa unes nacionalitats que, fruit de la consciència col·lectiva assolida, van al davant, com és el cas de Catalunya i Euskadi. Exemples els tenim també fora de les nostres fronteres; aquest

és el cas de Baviera dins l'Alemanya Federal, de Sicília en l'Estat italià o de l'actual projecte d'autonomia per a Còrsega en l'Estat francès.

3.— Un principi de solidaritat, amb l'afirmació rotunda de no caure en privilegis econòmics ni de llibertats, però, i això cal afirmar-ho amb rotunditat, a partir d'autonomies fortes que permetin contribuir tots plegats a les finances de l'Estat alhora que participar en la gestió plenament democràtica de la distribució dels diners. Malauradament, l'actual fons de compensació interterritorial està molt lluny d'assolir-ho.

Els acords de concertació en els quals s'inscriu la LOAPA posen en perill aquests principis abans esmentats i per tant, l'Estat de les Autonomies. Alhora ens diuen que cal «racionalitzar» les autonomies. La pregunta que justament ens podem fer és la següent: què hi ha d'irracional en l'Estatut de Catalunya aprovat pels nostres ciutadans i per la quasi per unanimitat al Parlament de Madrid?

D'irracional ho ha estat la política de la UCD, amb unes preautonomies a dojo, que han portat a la devaluació, en definitiva, de totes les autonomies.

El que és irracional també és que se'ns vulgui presentar la LOAPA com a un camí cap al Federalisme (Lluís Mª de Puig, PUNT DIARI del 4-VIII-82), tergiversant un concepte la justa acceptació del qual seria: «Sistema polític que consisteix en l'associació de diversos estats que es reserven la independència per a tot allò que es refereix a llur gègim interior i sols abdiquen d'ella i de la seva autonomia pel que atany a tots ells en comú, delegant la seva representació a un govern central elegit pels estats federals que pren el nom de Govern Federal». Aquestes paraules del federalista català Pi i Margall són sens dubte una referència de més autoritat sobre el tema que la que han fet aquests dirigents socialistes nou conversos al federalisme «sui generis» de la LOAPA.

(*) Membre del Comitè Central del PSUC

El Casal Cultural de Caldes de Malavella

L'altre dissabte, bo i coincidint amb la Festa Major de Caldes de Malavella, se celebrà en aquesta vila balnearia una simpàtica cerimònia. S'inaugurà el Casal Cultural.

Es tracta d'un interessant edifici modernista que l'Ajuntament adquirí fa poc més de mig any i que s'acaba de restaurar i habilitar amb l'ajuda de la Direcció General de l'Habitatge, de la Generalitat de Catalunya.

La restauració i àdhuc la decoració ha estat dirigida pels arquitectes Joan Escribà i Mió Nadal, que han tractat la decoració, el disseny de mobiliari, il·luminació i distribució d'espais interiors amb un gran encert, i han aconseguit una perfecta unitat entre edifici, funció i ambient general.

En una població relativament petita i fins ara mancada de locals per al lleure, necessàriament la funció del nou Casal ha d'ésser polivalent. Així, entre la planta baixa, que configura dos espais diferents, i l'entresol es preveu col·locar diversos jocs, com futbolins o potser billar i ping-pong, en un dels espais, i reservar els altres dos per a bar i jocs de taula i per a sala de televisió.

A la planta primera s'hi instal·la provisionalment el consultori de la llevadora, biblioteca i sala d'exposicions i resten dos locals per a classes de cuina i per a laboratori fotogràfic, on ja el curs vinent es pensen impartir els ensenyaments corresponents.

Aquest edifici ve a sumar-se a la ja llarga sèrie d'obres de millorament d'infraestructura que de tres anys ençà està realitzant l'Ajuntament d'Independents d'Esquerra sortit de les eleccions democràtiques. Obres entre les quals podem citar la del carrer de Les Roques, la construcció d'una pista poliesportiva a les Escoles, l'ampliació de la portada d'aigües, la plantació, ara fa dos anys, de més de 500 arbres als carrers del poble; i d'altres activitats similars.

Plató Pérez i Baró

ofereix a baix preu diversos productes a canvi de droga; si el nudisme és una exhibició habitual provocadora de cossos bruts; si fins i tot s'ha donat casos d'emascarats que han atacat els esmentats «hippis» per prendre'ls la droga; si han creat la seva pròpia organització, a fi de repartir llocs a la platja i orientar-los en llur períple per Europa fins entrar o sortir d'Espanya, en aquesta mena de «cambra de descompressió» o «aclimatació» en què s'ha convertit Portbou; si els robatoris a comerços són un factor de la seva composició en el preu dels articles; si les ocupacions d'embarcacions, tant de veïns del poble com d'estiuejants, són utilitzades com a W.C. i les sostraccions i robatoris d'aquestes i de les seves pertinenències són contínues, si la Guàrdia Civil ha rebut i rep dotzenes de denúncies per tots aquests fets i delictes, i no tan sols per atemptats i violacions de la neteja de la via pública?

Quin interès hi ha i qui està interessat a convèncer-nos a nosaltres i a vostès que el turisme passa de llarg a Portbou, si és un fet ben sabut que ja fa molts anys s'hi construïren bons hotels per albergar el turisme anglès, de bon nivell, que deixava moltes esterlines, fins que la degradació de l'ambient i l'oferta turística en el poble han estat causants que al bon turisme, amb divises i ordre, hagi desaparegut i passi de llarg, lògicament, de 3 o 5 anys ençà?

Com és possible que Portbou surti anunciat «camping lliure» a guies turístiques franceses i localitats frontereres gales, quan el càmping no és lliure a Espanya i a Portbou no hi ha cap càmping?

Com s'explica que només a Portbou s'autoritzi aquesta «colònia», quan la resta de la costa està lliure d'ells o són residenciats en càmpings reconeguts i autoritzats reglamentàriament?

Quin interès hi ha i qui està interessat a «polititzar», la qüestió con-

tra l'alcalde socialista de Portbou, Josep Maria Moré, com ell mateix al·legava en el seu diari, Sr. Director, quan els fets que denunciem afecten tothom? Les drogues, el robatori, la falta d'higiene, els atemptats greus a la salut i la moral públiques, l'ordre i el civisme, tot això no és només patrimoni o ensenya de reaccionaris i integristes, als quals l'alcalde atribueix les protestes per haver-se convertit Portbou en brou de cultiu de tantes desgràcies. ¿O és que el senyor alcalde i els socialistes de Portbou «passen» de l'ordre, la sanitat, la higiene pública i privada, el respecte a les persones i a la propietat, la seguretat de la família i dels fills, la protecció i el respecte del medi ambient i del patrimoni cultural, la reputació del poble i dels seus habitants? Encara que Portbou sigui l'últim poble de Catalunya quan se surt d'Espanya, nosaltres creiem en totes aquestes coses i les estimem en un valor molt alt, perquè en tot això també hi creu Catalunya.

Bé, hem d'acabar, encara que no estigui tot dit, perquè dir-ho tot sobre l'assumptu dona nàusees. De fotos no n'enviem per respecte i caritat a Vè. i als lectors. Acabem,

doncs, demanant que l'Autoritat competent prengui bona nota de tot el que s'ha dit per disposar amb promptitud les mesures justes i oportunes que portin a restaurar ràpidament l'ordre perdut a Portbou i perquè, qui pugui i sàpiga i ho hagi de fer, ens contesti a totes les preguntes anteriors, interrogants que tenim oberts dolorosament i que no ens deixen dormir des que s'anuncia l'estiu fins que s'acomiada ben avançat el setembre, a fi de no arribar a haver de creure que en aquest poble s'ha instaurat la llei del llunyà Oest, encara, pel que sembla, no desaparegut ni oblidat, en què imperava la força, la llei del més fort. ¿És aquesta la llei que regeix avui a Portbou, quan tots hem votat ja fa temps per la dmeocràcia?

Agraïnt-li a l'avançada la publicació d'aquest escrit, del qual enviem còpia a les autoritats de Governació, Sanitat i Marina de Girona, el saludem molt atentament,

J. Estruch i Esteba (i 48 firmes)

EN SÍSIF

